

DE TIJD

03:25 - 27 september 2011 door Tom Peeters

Bouwen is durven te fantaseren

Meer verbeelding en een zachte smeekbede om architectuur terug aan de mensen te geven. Dat is het pleidooi van Architecten De Vylder Vinck Taillieu op een overzichtstentoonstelling in deSingel in Antwerpen. In themakamers tonen ze hun fixaties en houden ze niet alleen zichzelf, maar ook hun collega's een spiegel voor.

'Goed bedacht!' Dat zou architect Jan De Vylder liever wat vaker zeggen als hij geconfronteerd wordt met nieuwe ontwerpen. 'Architectuur dreigt te evolueren naar een soort superstructuur waarin je tegenover iedereen verantwoording moet afleggen, terwijl de kracht van goede architectuur begint met verbeelding en eindigt met een mens die zegt: 'Hier in dit gebouw ben ik graag.'

Tussen alle heersende paradigma's door architectuur terugbrengen tot het menselijke verlangen daar te zijn: dat is het ultieme doel van Architecten De Vylder Vinck Taillieu. Hoe het bureau dat opzet in de praktijk probeert te brengen, is nog tot begin volgend jaar te zien in deSingel. Het is de eerste keer dat het vaak intuïtieve werk van de architecten, die een gezamenlijk verleden hebben op de kantoren van Stéphane Beel, zo uitvoerig aan bod komt. Behalve de overzichtsexpo zijn er ook nog drie boekpublicaties.

Hoewel de architecten nog maar kortelings als partners deel uitmaken van hetzelfde bureau, hebben ze al heel wat verwezenlijkingen achter hun naam staan. Zo tekenden ze de plannen voor de kantoren van Het Toneelhuis in het voormalige Schermenhuis van de Bourla. Hun repetitieruimtes voor Les Ballets C de la B en LOD op de Bijlokesite werden genomineerd voor een Mies van der Rohe Award, een van de belangrijkste architectuurprijzen ter wereld.

De bibliotheek die ze voor Mercator Hogeschool op diezelfde site voorbereiden, is een van de grootste uitdagingen voor de komende jaren. Het kabinet dat ze mochten ontwerpen van het S.M.A.K. rond Marcel Broodthaers is kleinschaliger, maar het geeft de architecten wel de kans hun werk en hun visie te toetsen aan een van België's belangrijkste conceptuele kunstenaars.

Het ene project lijkt stevast het andere met zich mee te brengen. Een uitnodiging van onder meer de Chinese disidente kunstenaar Ai Weiwei om een villa van 1.000 vierkante meter te ontwerpen leidde in 2008 tot de kennis-making met de Japanse toparchitecte Kazuyi Sejima, die hen uitnodigde voor de Internationale Architectuurbiënnale van Venetië.

Datzelfde jaar tekenden ze voor de scenografie op Interieur Kortrijk 2010. Onder de noemer 'Mirror morrir on the wall' compartimenteerden ze er de ruimte. Door een ingenieus gebruik van spiegels en houten wanden ontstaan verschillende kleine kamers. Diezelfde wand- en spiegelstructuur hevelen ze nu over naar deSingel. De rechthoekige expozaal krijgt er een vertimmerde aanblik, met een zichtbare architectuur. 'We durven materialen zichzelf te laten zijn', zegt Jo Taillieu. 'Je moet ze dus niet noodzakelijk wegstoppen. Structuur mag opvallen.'

FIXATIES

De wanden vertellen de bezoeker waar het bureau het graag over heeft. De Vylder: 'Samen met de spiegels helpen ze de verschillende facetten in ons werk met elkaar in verband te brengen. Dat doen we bewust in aparte kamers.

http://www.tijd.be/nieuws/archief/Bouwen_is_durven_te_fantaseren.9108664-1615.art?hi... 30/09/2011

Liever dan een chronologisch overzicht te geven van onze projecten thematiseren we een aantal fascinaties en fixaties.'

Zo vind je hun ontwerpen voor Les Ballets C de la B en LOD zowel terug in de themakamer 'Over bouwen', waar de detailtekeningen aan de muur hangen, als in de themakamer 'Over de kopie'. Hier ligt de focus op het feit dat de twee repetitieruimtes een kopie zijn van mekaar, of net weer niet - een belangrijke fixatie van het bureau. Inge Vinck: 'Fragmenten tonen beter vanuit welke invalshoeken we projecten opbouwen en steeds weer interveniëren. Er zit geen uitgewerkt plaatje in ons hoofd van hoe het eindresultaat er moet uitzien.'

De dingen treffend naast elkaar zetten, vaak vanuit hun intuïtie. Daar zijn Architecten De Vylder Vinck Taillieu altijd goed in geweest, en dat doen ze nu dus ook. Het levert niet alleen een reflectie op over hun eigen werk, maar ook werk. In het juryverslag van de Broodthaers-opdracht staat dat het bureau de opdracht ook binnenhaalde omdat het op dezelfde manier als Broodthaers dingen gewoonweg naast elkaar zet. Ook Broodthaers krijgt op de expo vanzelfsprekend een kamer toegewezen.

TEGENKANTING

Het pronkstuk van de tentoonstelling is de maquette voor de bibliotheek van Mercator Hogeschool op de Bijlokesite. Het ronde gebouw heeft geen voor- of achterkant, wel verschillende toegangen en 'veel hoeken en kanten'. Het architecturaal ontwerp past in een stedenbouwkundige visie op de locatie en is typisch zo'n project waar het bureau zichzelf tegenkomt. De Vylder: 'Maar daar doen we het voor. Het mag soms niet meer gezegd worden, maar als architect zou je moeten genieten van die fascinerende vrijheid van fantasie.'

Niet iedereen is het met hen eens. Hun ontwerp voor de renovatie van het oude dienstencentrum in Ledeberg, inclusief nieuwe luifel, kreeg heel wat tegenkanting. De Vylder: 'Het statige gebouw verdient een smoel, maar mist nu zijn neus. De gietijzeren constructie gaf het gebouw vroeger het cachet van een grand café, een beetje zoals de Falstaff in Brussel. Maar enkele plaatselijke actiecomités kunnen er niet mee lachen, alsof Ledeberg dit niet zou verdienen omwille van zijn Ledebergs karakter. Zo iets begrijpen wij niet. Trouwens, het gaat niet om de architectuur op zich, maar om de mensen die ermee omgaan. Architectuur draait niet om de energetische prestatie die aan de muur getimmerd kan worden, wel om de juiste plek waar je op je stoel van een zonnestraal kan genieten, of kan wegdromen bij een bizar detail dat zich plotsklaps openbaart in een gebouw.'

Copyright © De Tijd

http://www.tijd.be/nieuws/archief/Bouwen_is_durven_te_fantaseren.9108664-1615.art?hi... 30/09/2011